PROCEDURA

„NIEBIESKIE KARTY” KROK PO KROKU

Czym jest Procedura "NIEBIESKIE KARTY"?

Procedura „Niebieskie Karty” to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy domowej. Głównym celem procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy, a także udzielenie pomocy całej rodzinie uwikłanej w przemoc domową.

Procedura może zostać wszczęta poprzez powzięcie informacji o uzasadnionym podejrzeniu stosowania przemocy domowej. Rozpoczyna się ona od wypełnienia formularza „Niebieska Karty - A”, którą może wypełnić przedstawiciel: policji, jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, placówki oświatowej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia, a także psycholog, pedagog i terapeuta zatrudniony w organizacji pozarządowej.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Legnicy
ul. Poselska 13, 59-220 Legnica
tel. 76 722 18 00

Gminny Zespół Interdyscyplinarny
do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej
ul. Okrzei 9 59-220 Legnica
tel. 76 721 53 45, 76 722 18 36

Osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
2) interwencji kryzysowej i wsparcia,
3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej,
4) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,
6) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Co może dać procedura „Niebieskie Karty"?

- pomoc w zapewnieniu bezpieczeństwa,
- wsparcie w rozwiązaniu trudnej sytuacji,
- monitoring zmieniającej się sytuacji,
- podejmowanie przez specjalistów działań mających na celu zmianę zachowania sprawcy, poczynając od uświadomienia sprawcy/czyni konsekwencji stosowania przemocy i tego, że różne instytucje będą interesować się jego/jej zachowaniem, działań edukacyjnych, zobowiązania do leczenia odwykowego, a w określonych prawem przypadkach również np. zakaz kontaktu, zbliżania się, nakaz eksmisji.

Co powinnaś/powinieneś wiedzieć o procedurze „Niebieskie Karty"?

Jeśli jesteś osobą dorosłą, uczestniczysz w procedurze osobiście. Jeśli jesteś osobą niepełnoletnią, będzie Cię reprezentował bezpieczny dorosły, czyli osoba, która najlepiej Cię ochroni:

- rodzic (jeśli nie krzywdzi i nie ukrywa poczynań krzywdzącego);
- opiekun faktyczny (czyli ktoś, kto się Tobą opiekuje - np. babcia/dziadek lub sąsiad/sąsiadka);
- pedagog/psycholog szkolny, nauczyciel;
- kurator rodzinny wyznaczony przez sąd.

W procedurze uczestniczy także osoba stosująca przemoc domową.

Procedurę prowadzą przedstawiciele różnych instytucji tworzący razem Zespół Interdyscyplinarny, którzy specjalnie dla Ciebie powołają grupę diagnostyczno – pomocową złożoną z przedstawicieli służb, które są najbardziej przydatne w Twojej sytuacji, np. przedstawiciel policji, pomocy społecznej, oświaty, sądu, służby zdrowia czy komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY" KROK PO KROKU

KROK 1
Rozpoczęcie procedury

Procedura rozpoczyna się od wypełnienia formularza„NIEBIESKA KARTA - A", którą może wypełnić przedstawiciel: policji, jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, placówki oświatowej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia, a także psycholog, pedagog i terapeuta zatrudniony w organizacji pozarządowej.

„Niebieska Karta - A" zostanie wypełniona, gdy w trakcie wykonywania swoich czynności zawodowych jedna z ww. osób poweźmie podejrzenie, że ma do czynienia z przypadkiem przemocy domowej. Każdy przedstawiciel w/w instytucji, który wypełni „Niebieską Kartę - A", przekazuje ją w ciągu 5 dni do Zespołu Interdyscyplinarnego. Taki zespół funkcjonuje w każdej gminie. Najczęściej ma swoją siedzibę w lokalnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Zespół ten po otrzymaniu Niebieskiej Karty - A w ciągu 3 dni zwołuje pierwsze posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej. W jej skład mogą wchodzić przedstawiciele różnych instytucji. Najczęściej są to, w zależności od potrzeb rodziny: pracownik socjalny, dzielnicowy, przedstawiciel placówki oświatowej do której chodzi dziecko, asystent rodziny, kurator sądowy, przedstawiciel komisji alkoholowej, przedstawiciel ochrony zdrowia czy wreszcie psycholog/ pedagog/terapeuta z organizacji pozarządowej.

Do zadań grupy diagnostyczno-pomocowej należą w szczególności:

1) dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej;
2) realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
6) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";

KROK 2
Rozpoznanie sytuacji

Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w „Niebieskiej Karcie - A", zaproszą Cię pisemnie na spotkanie grupy. Spotkanie odbędzie się w siedzibie Zespołu Interdyscyplinarnego. Spotkanie to ma służyć uzyskaniu dokładniejszych informacji niezbędnych do oceny sytuacji Twojej rodziny oraz zapoznaniu się z Twoimi potrzebami i oczekiwaniami w związku z doświadczaną przemocą. Na tej podstawie zostanie opracowana diagnoza Twojej sytuacji oraz przygotowany specjalnie dla Ciebie indywidualny plan pomocy, który zostanie zapisany w formularzu „Niebieska Karta - C". Podczas spotkania będzie obecny psycholog, z którym będziesz miał/ miała możliwość porozmawiania o swojej sytuacji.

KROK 3
Oddziaływanie na sprawcę przemocy

Po spotkaniu z Tobą, członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej wezwą na kolejne posiedzenie osobę stosującą przemoc domową. Osoba ta ma także prawo wypowiedzieć swoje zdanie i zgłosić swoje potrzeby. Celem takiego spotkania jest przede wszystkim wezwanie takiej osoby do zaprzestania stosowania przemocy oraz motywowanie jej do pracy nad zmianą swoich zachowań, np. poprzez skierowanie jej do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc lub programie psychologiczno-terapeutycznym Informacje z tego spotkania zostaną zapisane w formularzu „Niebieska Karta - D". W uzasadnionych przypadkach grupa diagnostyczno – pomocowa może wystąpić do Prokuratury o zastosowanie środków zapobiegawczych, takich jak: nakaz opuszczenia przez sprawcę lokalu, w którym zamieszkuje wspólnie z poszkodowanym, zakaz kontaktowania się sprawcy z osobą doznającym przemocy, dozór policji.

KROK 4
Realizacja indywidualnego planu pomocy

Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej będą wspierać Cię w realizacji działań wspólnie zaplanowanych w indywidualnym planie pomocy. Może to obejmować np. pracę socjalną, konsultacje psychologiczne, udział w grupie dla osób doznających przemocy domowej, powiadomienie sądu czy prokuratury, objęcie dziecka/dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie placówki oświatowej.

Członkowie grupy będą monitorować sytuację w Twoim środowisku domowym. Monitoring będzie polegał na okresowych wizytach pracownika socjalnego i dzielnicowego w miejscu Twojego zamieszkania.

Co pewien czas, średnio 1 raz w miesiącu, członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej spotykają się ze sobą i wymieniają się informacjami o bieżącej sytuacji w Twoim środowisku domowym oraz w zależności od potrzeb weryfikują plan pomocy.

KROK 5
Przebieg proceury

Jeśli w trakcie trwania procedury „Niebieskie Karty" zdarzenia z użyciem przemocy w Twoim domu powtarzają się, wzywaj policję oraz poinformuj swojego pracownika socjalnego i dzielnicowego. Zostanie założona kolejna „Niebieska Karta - A", która zostanie dołączona do dokumentacji i która będzie dowodem na to, że przemoc w Twoim domu nie ustała.

KROK 6
Zakończenie procedury

Zakończenie procedury następuje najczęściej z powodu „ustania przemocy" i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy. Zwykle następuje to kilka miesięcy od rozpoczęcia procedury ale czasem bywa, że potrzeba na to dłuższego czasu. Nie zawsze satysfakcjonujące zmiany następują w szybkim terminie.

Po zamknięciu procedury pracownik socjalny i dzielnicowy będą monitorować Twoje bezpieczeństwo przez okres 9 miesięcy poprzez kontakt osobisty lub/i telefoniczny z Tobą i osobą stosującą przemoc. Opisany powyżej przebieg procedury „Niebieskie Karty" to najczęstszy scenariusz. Może się jednak zdarzyć, że po rozpoznaniu sytuacji pracownicy różnych zaangażowanych instytucji dojdą do wniosku, że w rodzinie nie ma przemocy i zakończą działania w ramach procedury z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań. Nie znaczy to jednak, że rodzina nie będzie nadal monitorowana pod kątem sygnałów pogłębiającego się kryzysu. Monitoring ten będzie trwać 9 miesięcy.

Jeśli osoby uczestniczące w procedurze „Niebieskie Karty" zmienią miejsce zamieszkania, a służby potwierdziły wystąpienie przemocy domowej, Zespół Interdyscyplinarny, który dotychczas prowadził procedurę, powiadomi o podjętych działaniach służby z nowej gminy zamieszkania.

Podstawa prawna:

Ustawa z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"

BAZA TELEADRESOWA DZIAŁAJĄCA W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE MIASTA LEGNICA:

Gminny Zespół Interdyscyplinarny
do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy
ul. Okrzei 9
tel. **76 722 18 36**, **76 721 53 45**

Zespół Interwencji Kryzysowej
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy
ul. Okrzei 9
tel. **76 721 53 42**

Dział Pracy Socjalnej
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy
ul. Chojnowska 112
tel. **76 722 18 09**, **76 722 18 08**

Punkt Konsultacyjny dla Osób Potrzebujących Pomocy
przy Świetlicy Terapeutycznej Nr 1
ul. Kościelna 3
tel. **76 818 04 05**

„Bufor" - punkt konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy
Fundacja „Raduga"
ul. Grodzka 76
tel. **733 221 272**

Komenda Miejska Policji w Legnicy
ul. Asnyka 3-5
tel. **76 876 15 20**, **76 876 15 22**
tel. alarmowy **997** lub **112**

OGÓLNOPOLSKA BAZA TELEADRESOWA DZIAŁAJĄCA W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ:

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
„Niebieska Linia”
800 12 00 02
(czynny całą dobę)

Centrum Praw Kobiet
600 070 717
(czynny całą dobę)

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę
116 111
(czynny całą dobę)

Ogólnopolska i całodobowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym
222 309 900
email: info@numersos.pl

Stowarzyszenie Pomocy AKSON
71 352 94 03
(czynny całą dobę)

MIEJSKI OŚRODEK

POMOCY SPOŁECZNEJ
W LEGNICY